

WYPEŁNIA ZDAJĄCY

KOD

PESEL

Miejsce na naklejkę.

Sprawdź, czy kod na naklejce to
M-300.

Jeżeli tak – przyklej naklejkę.
Jeżeli nie – zgłoś to nauczycielowi.

**EGZAMIN MATURALNY Z JĘZYKA
ŁACIŃSKIEGO I KULTURY ANTYCZNEJ
POZIOM ROZSZERZONY**

ARKUSZ POKAZOWY

TERMIN: **4 marca 2021 r.**

CZAS PRACY: **do 210 minut**

LICZBA PUNKTÓW DO UZYSKANIA: **50**

Instrukcja dla zdającego

1. Sprawdź, czy arkusz egzaminacyjny zawiera 12 stron (zadania 1–14).
Ewentualny brak zgłoś przewodniczącemu zespołu nadzorującego egzamin.
2. Odpowiedzi zapisz w miejscu na to przeznaczonym przy każdym zadaniu.
3. Pisz czytelnie. Używaj długopisu/pióra tylko z czarnym tuszem/atramentem.
4. Nie używaj korektora, a błędne zapisy wyraźnie przekreśl.
5. Pamiętaj, że zapisy w brudnopisie nie będą oceniane.
6. Podczas egzaminu możesz korzystać ze słownika łacińsko-polskiego oraz atlasu historycznego.
7. Na tej stronie oraz na karcie odpowiedzi wpisz swój numer PESEL i przyklej naklejkę z kodem.
8. Nie wpisuj żadnych znaków w części przeznaczonej dla egzaminatora.

MJLP-R0-**300**-2203

Zadanie 1. (0–25)

Przetłumacz tekst na język polski.

Dionizjusz – tyran Syrakuz

Duodequadraginta annos tyrannus Syracusanorum fuit Dionysius. Qui bonis parentibus atque honesto loco natus est abundabatque et aequalium familiaritatibus et propinquorum, tamen credebat eorum nemini. Etiam, ne tonsori collum committeret, tondere filias suas docuit. Ita sordido ancillarique artificio regiae virgines tondebant barbam et capillos patris. Et tamen ab eis ipsis, cum iam essent adultae, ferrum removit instituitque, ut candentibus iuglandium putaminibus barbam sibi et capillum adurerent. Dionysius, cum pila ludere vellet – studiose enim id factitabat – adolescentulo tradidisse gladium dicitur. Cum quidam familiaris iocans dixisset: „huic quidem vitam tuam committis” adrisissetque adolescens, utrumque iussit interfici: alterum, cum modum demonstravisset interimendi sui, alterum, cum dictum id risu adprobavisset.

Tekst na podstawie: Cicero, *Tusculanae disputationes*, V 57–60

Objaśnienia

Syracusani, -orum: Syrakuzańczycy, mieszkańcy Syrakuz

Dionysius, -i: Dionizjusz, tyran Syrakuz

locus honestus: znakomity ród

abundare familiaritatibus (z gen.) utrzymywać bliskie relacje z kimś

ancillaris, -e: typowy dla niewolnicy

et tamen: ale nawet

ferrum, -i: przetłumacz jako: „żelazne przybory”

candens, -ntis: rozżarzony, żarzący się

adridere = arridere

utrumque: acc. sg. masc. od uterque, utraque, utrumque: jeden i drugi, obydwoj

modus interimendi sui: sposób zabicia go

adprobare = approbare

**Przekład tekstu
BRUDNOPIS**

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Zadanie 2. (0–1)

Uzupełnij tabelę. Obok przymiotników wpisz utworzone od nich formy przysłówków w stopniu równym.

Przymiotnik	Przysłówek
bonus, -a, -um	
honestus, -a, -um	

Zadanie 3. (0–1)

Dokończ zdanie poprawną formą orzeczenia. Zaznacz właściwą odpowiedź spośród podanych.

Tyrannus filias suas tondere docuit, cum tonsoribus non

- A. credat.
- B. crederet.
- C. credebat.
- D. crederetur.

Zadanie 4. (0–1)

Dokończ zdanie. Zaznacz właściwą odpowiedź spośród podanych.

Terminem *Magna Graecia* określa się

- A. wszystkie greckie miasta-państwa i ich kolonie.
- B. panhelleński sojusz zawarty w czasie wojen z Persami.
- C. państwo stworzone przez Aleksandra Wielkiego.
- D. tereny południowej Italii – skolonizowane przez Greków.

Zadanie 5. (0–2)

Oceń prawdziwość poniższych zdań. Zaznacz P (Prawda), jeśli zdanie jest prawdziwe, albo F (Fałsz) – jeśli jest fałszywe.

1.	Jednym z najśłynniejszych Syrakuzaczyków był Archimedes.	P	F
2.	Syrakuzy zostały zdobyte przez Rzymian w czasie drugiej wojny punickiej w 212 r. p.n.e.	P	F
3.	Świątynia Zeusa znajdująca się w Syrakuzach była zaliczana do siedmiu cudów świata antycznego.	P	F

Zadanie 6. (0–1)

Wykonaj transformację zdania, stosując *dativus possessivus*.

Tyrannus filias et filios habebat.

.....

Zadanie 7. (0–1)

Zamień podane zdanie w stronie czynnej na zdanie w stronie biernej.

Cives regem iniustum expulerunt.

.....

Zadanie 8. (0–2)

Wpisz imiona postaci, do których odnoszą się charakterystyki A–C.

A. Stał na czele sprzymierzonych wojsk greckich w czasie wojny trojańskiej.

.....

B. Był założycielem i pierwszym królem Rzymu.

.....

C. Był władcą Krety. Na jego polecenie Dedal zbudował labirynt.

.....

Zadanie 9. (0–1)

Dokończ zdanie. Zaznacz właściwą odpowiedź spośród podanych.

Po śmierci Aleksandra Wielkiego stworzone przez niego imperium

- A.** przeszło pod panowanie Rzymian.
- B.** rozpadło się w wyniku tzw. wojen diadochów.
- C.** było rządzone przez Filipa II Macedońskiego.
- D.** zostało podbite przez Persów.

Zadanie 10. (0–2)

Wyjaśnij znaczenie podanych związków frazeologicznych. Napisz, do jakich wydarzeń historycznych nawiązują te związki frazeologiczne.

A. Pyrrusowe zwycięstwo

Znaczenie:

.....

.....

Wydarzenie historyczne:

.....

.....

B. Kości zostały rzucone

Znaczenie:

.....

.....

Wydarzenie historyczne:

.....

.....

Zadanie 11. (0–1)

Wyjaśnij, dlaczego rządy Oktawiana Augusta są określane jako „komedia republiki”.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

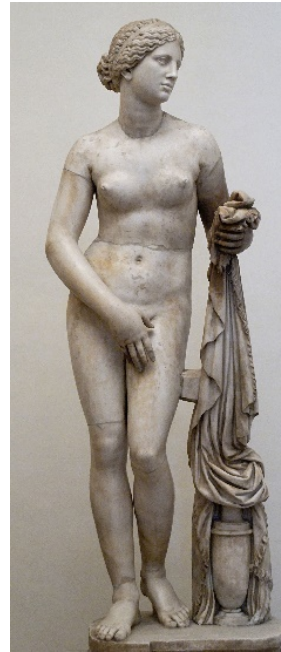
Zadanie 12. (0–2)

Podaj tytuły przedstawionych na reprodukcjach rzeźb (A–C). Tytuły wybierz spośród podanych poniżej i wpisz w wyznaczone miejsca.

Wenus z Knidos *Apoksyomenos* *Wenus z Milo* *Doryforos*

A

B

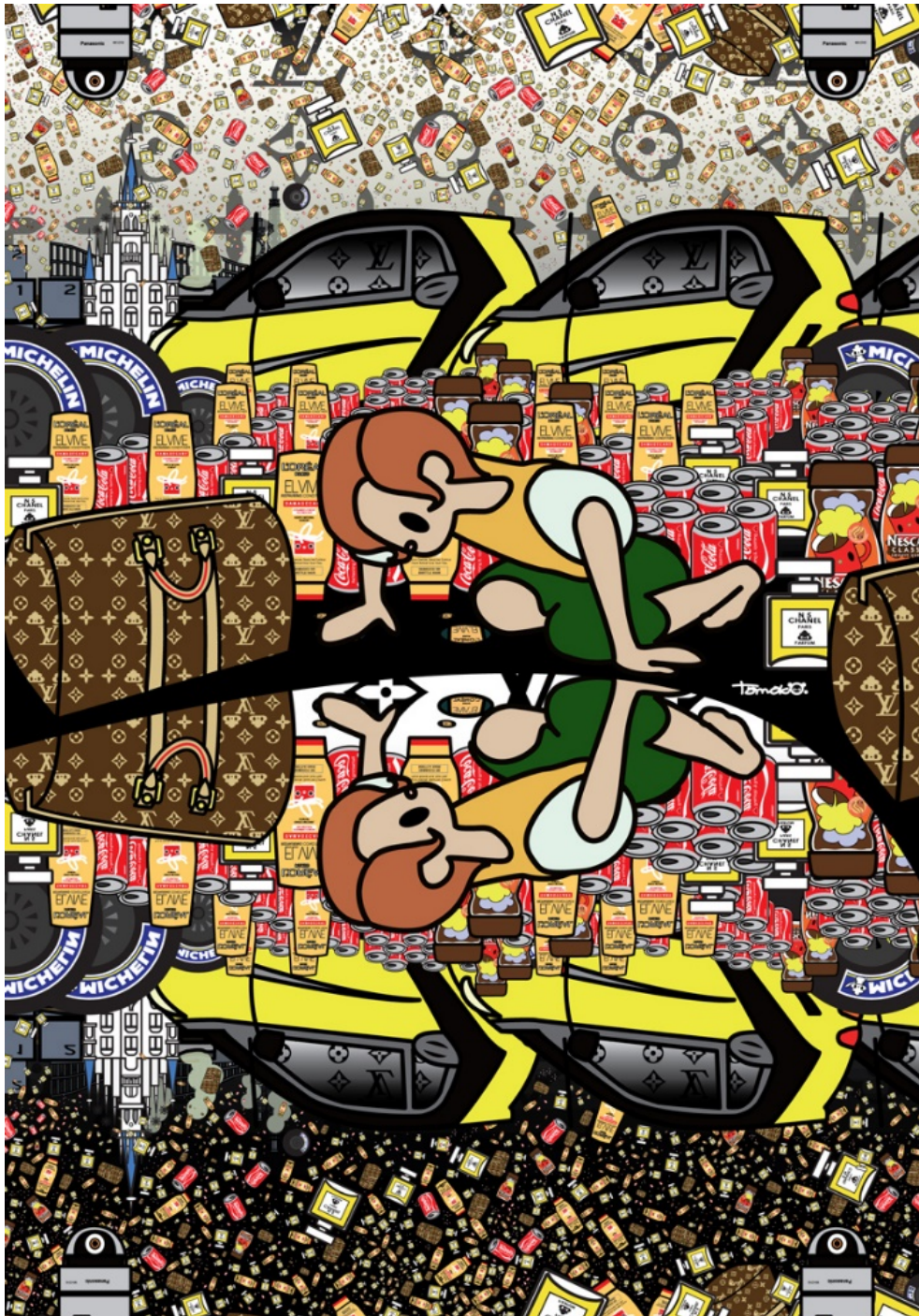

C

Zadanie 13. (0–5)

Napisz interpretację sceny przedstawionej w zamieszczonej reprodukcji. Uwzględnij właściwy kontekst kulturowy. W swojej odpowiedzi przywołaj mit odnoszący się do tematyki obrazu oraz wyjaśnij, na czym polega uniwersalny przekaz tej sceny.

Uwaga: w ocenie odpowiedzi będzie brana pod uwagę poprawność językowa oraz spójność.

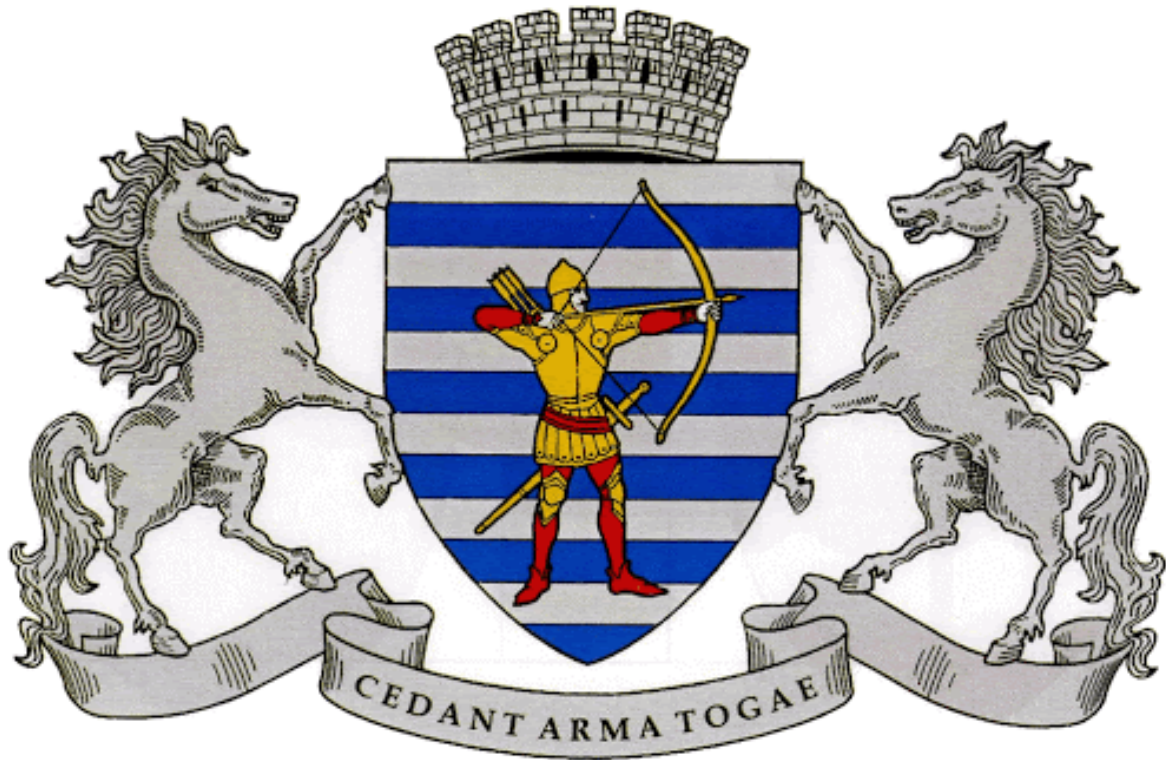
www.tomokonagao.info

Dotted lines for writing.

Zadanie 14. (0–5)

Przetłumacz dewizę widoczną na zdjęciu. Zinterpretuj dewizę, wyjaśniając jej uniwersalny sens. Wskaż dziedzinę życia, w której ta dewiza może mieć zastosowanie, i uzasadnij swój wybór.

Uwaga: w ocenie odpowiedzi będzie brana pod uwagę poprawność językowa oraz spójność.

www.fr.wikipedia.org

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

BRUDNOPIS
(nie podlega ocenie)